

Minna Ahola

31.5.2022

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan kuulemistilaisuus 2.6.2022

KA 10/2021 vp Ehjänä syntynyt - loppu ”eheytyshoidoille”

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta lausua eheytyshoitojen lopettamisesta. THL pitää tärkeänä kansalaisaloitteen tavoitetta sellaisten hoitojen kieltämiseksi, jotka tähtäävät seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen niin kutsuttuun ”eheyttämiseen” eli muuttamiseen siten, että henkilöistä saataisiin heteroseksuaalisia ja cisukupuolisia.

Tieteellinen konsensus eheytyshoitojen haitoista

THL yhtyy lääketieteen ammattilaisten keskuudessa vallitsevaan yksimielisyyteen siitä, että seksuaalista suuntautumista tai sukupuoli-identiteettiä ei tule patologisoida eikä eheytyshoidoille ole lääketieteellisiä perusteita. Seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuoli-identiteetin muuttamiseen tarkoitetut niin sanotut eheytyshoidot ovat epäeettisiä ja hoidoissa käytetyt menetelmät vahingollisia. Erityisen haitallisia tällaiset hoidot ovat nuorille. Nostamme seuraavassa esiin muutamia keskeisiä ammattilaisten kannanottoja.

- [Maailman lääkäriliitto \(World Medical Association, WMA\) tuomitsee](#) eheytyshoidot (”conversion” or ”reparative” methods) ja pitää niitä ihmisoikeuksien vastaisina, epäeettisinä ja rangaistavina. WMA toteaa lausunnossaan, että homoseksuaalisuus ei ole sairaus vaan osa normaalia ihmisen seksuaalisuuden kirjoa. WMA tuomitsee kaiken seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvän leimaamisen, syrjinnän ja kriminalisaation. Homoseksuaalisuuden ei tule olla psykiatrisen tai psykoterapeuttisen hoidon kohde. Sen sijaan hoidon kohteena voi olla syrjinnän kokemusten ja stigmatisaation seurauksena syntynyt psyykinen oireilu.
- [Maailman psykiatriiliitto \(World Psychiatric Association WPA\) korostaa lausunnossaan](#), että seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvilla ihmisillä on samat oikeudet kuin muillakin ihmisillä. Sen mukaan seksuaalisen suuntautumisen muuttamiseen tähtäävät eheytyshoidot ovat yksilölle vahingollisia.
- [Suomen psykiatriyhdistys toteaa kannanotossaan](#), että tieteellisen tutkimusnäytön mukaan seksuaalinen suuntautuminen tai sukupuoli-identiteetti eivät ole ”hoidolla” muokattavissa. Sen sijaan on lisääntyvää tutkimusnäyttöä siitä, että eheytyshoidoille altistuminen on mielenterveydelle haitallista ja kärsimystä aiheuttavaa.
- [Suomen psykologiliiton kanta](#) eheytyshoitoihin on ehdottoman kielteinen. Se pitää eheytyshoitoja vastuuttomina ja vakavasti ihmisoikeuksia loukkaavana toimintana, joka on ristiriidassa nykyaikaisen psykologiatieteen kanssa.

Minna Ahola

31.5.2022

- Useat muut psykologiset ja lääketieteelliset organisaatiot kuten American Psychological Association, American Medical Association, Royal College of Psychiatrists ja Amerikan Psykoanalyttinen yhdistys ovat selkeästi irtisanoutuneet eheytysterapioista.

Suomen laki velvoittaa syrjinnän ehkäisyyn

Lopuksi THL muistuttaa, että Suomessa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksista ja syrjinnän ehkäisystä on säädetty [yhdenvertaisuuslaissa](#) sekä [laissa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta](#) (tasa-arvolaki). Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä mm. seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Viranomaisen on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Tasa-arvolain mukaan viranomaisten tulee ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Johtaja

Tiina Laatikainen